

تئاتر خیابانی در اولویت دوم قرار دارد

عکس: حبیب‌اللهی/تهران

کزارش روز

شکیبا افخمی راد| بخش تئاتر خیابانی سی و چهارمین جشنواره تئاتر خراسان رضوی از پنجشنبه ۱۷ آبان تا دوشنبه ۲۱ آبان میزبان نمایش‌هایی از شهرهای مشهد، قوچان، سبزوار، گلپهر، خواف، تربت حیدریه، تربت جام و نیشابور در دو سالن اصلی تئاتر شهر و استاد نوری بوده است؛ نمایش‌هایی که برای راهیابی به جشنواره منطقه‌ای با یکدیگر به رقابت پرداختند و بهترین‌هایشان را امروز هیئت داوران متشکل از فرشید تمری، کریم جشنی و شهرام نوشیر در آیین اختتامیه معرفی می‌کنند. آنچه در ادامه می‌خوانید، گفت‌وگوی ما با سه کارگردان حاضر در بخش خیابانی سی و چهارمین جشنواره تئاتر استان است که درباره تجربه حضورشان در این دوره و اهمیت پرداختن بیشتر به نمایش‌های خیابانی، نکاتی را مطرح کرده‌اند.

● نمایش‌های خیابانی جذاب‌ترند

علی رضایی اصل نمایش «تلنگر» را کارگردانی کرده و به‌عنوان نماینده شهر گلپهر در این دوره از جشنواره حضور داشته است؛ نمایش درباره فردی معتاد است که از کمپ اعتیاد فرار می‌کند اما نگاهی کمپ دستگیرش می‌کند. در واقع رضایی اصل تلاش کرده است در نمایش «تلنگر» معضلات اعتیاد و اتفاقاتی را که باعث می‌شود جوان‌ها به سمت مصرف مواد مخدر کشیده شوند، روایت کند. او که اثرش را یکشنبه ۲۰ آبان جلوی سالن اصلی تئاتر شهر، اجرا کرده است، درباره روند برگزاری این دوره از جشنواره می‌گوید: «با وجود آنکه در این دوره یک بخش ویژه به جشنواره اضافه و حجم کارها زیاد شده بود، ما با چالش و مشکل خاصی روبه‌رو نشدیم.

او اضافه شدن بخش خیابانی به جشنواره را قدم بزرگی برای معرفی این نوع از تئاتر به مردم می‌داند و بیان می‌کند: «اهمیت نمایش‌های خیابانی اگر بیشتر از نمایش‌های صحنه‌ای نباشد، کمتر نیست. در واقع نمایش‌های خیابانی، طیف مخاطبانشان گسترده‌تر است و باید در شرایط مختلف و پیش‌بینی‌نشده‌تری اجرا شوند. همین موضوع نیز جداایشان را بیشتر می‌کند. این هنرمند که باور دارد اجرای نمایش خیابانی سخت‌تر از صحنه‌ای است، یادآوری می‌کند: در دهه ۶۰ و اوایل دهه ۹۰، آثار خیابانی خوبی در مشهد تولید می‌شد که در جشنواره‌ها نیز خوش می‌درخشیدند، ولی بعد از آن دوران، فعالیت در این عرصه کم‌رنگ شد تا اینکه از سال گذشته با اضافه شدن بخش خیابانی به جشنواره تئاتر استان، دوباره جنب و جوشی در این حوزه به‌راه افتاد، جنب‌وجوشی که اگر در سال‌های آینده هم ادامه پیدا کند، می‌تواند اتفاقات خوبی را برای تئاتر خیابانی رقم بزند و حتی مشهد را مانند میروان به قطب تئاتر خیابانی کشور تبدیل کند.

رضایی، نقش جشنواره تئاتر استان در بهبود وضعیت نمایش‌های خیابانی را بسیار مؤثر می‌داند و از این رویداد به‌عنوان محرک و اهرمی نام می‌برد که هنرمندان به‌ویژه قشر جوان‌تر را به سمت جلو هول می‌دهد. او با اشاره به حضور شهرام نوشیر در میان هیئت‌بازبین و همچنین داوران این دوره از جشنواره تئاتر استان، بیان می‌کند: «آقای نوشیر که یکی از سردمداران تئاتر خیابانی کشور است، در زمان بازبینی، به گروه‌ها برای بهتر شدن کارهایشان

پیشنهادهایی می‌داد که بی‌شک به افزایش کیفیت آثار خیابانی جشنواره کمک کرده است. از رضایی درباره وضعیت اجراهای عمومی تئاتر شاهد اجراهای خیابانی در ایام خاصی از سال مانند دهه فجر، هفته دفاع مقدس، نوروز و... در سطح شهر هستیم ولی خارج از این محدوده‌های زمانی، معمولاً شرایط برای اجراهای خیابانی فراهم نیست و ما مکان مشخصی نداریم که بتوانیم در طول سال آنجا اجرا کنیم. این هنرمند درباره تفاوت نگاه متولیان، به نمایش‌های صحنه‌ای و خیابانی در کشور، نیز توضیح می‌دهد: «به نظر من، این تفاوت در نگاه به دلیل تفاوت این دو گونه از هنرهای نمایشی است، برای مثال مسئولان وقتی می‌بینند نمایش‌های خیابانی نسبت به تئاتر صحنه‌ای به ملزومات کمتری نیاز دارند، کمتر به آن توجه می‌کنند. این یک اتفاق معمول است و نمی‌توانیم بگوییم از عمد رخ می‌دهد. او البته به این نکته نیز اشاره می‌کند که تفاوت قائل شدن میان نمایش‌های خیابانی و صحنه‌ای در پروسه‌های مالی پررنگ است، به‌طوری‌که جایزه بچه‌های خیابانی شاید از نصف جایزه بچه‌های صحنه‌ای هم کمتر باشد.

● اجرا فقط برای مخاطب خاص

مصطفی عنایت‌پور، هنرمند سبزواری که سال گذشته با نمایش «سمپوزیوم شمر و مجنون» در بخش خیابانی جشنواره تئاتر استان حضور موقی را پشت سر گذاشت، امسال به‌همراه گروهش، نمایش «کلید سل» را در جشنواره اجرا کرد. این نمایش با محوریت تک‌گوش جنگ و تلاش برای رسیدن به صلح جهانی با نگاه ویژه‌ای به هنر و اتحاد، تولید شده است و داستانش درباره فردی است که در دنیای ناشناخته‌ای متولد می‌شود و می‌بیند که اطرافش را سیاهی و پلیدی فرا گرفته است. او سعی می‌کند سیاهی‌ها را کنار بزند ولی هر بار یاد بسته برخورد می‌کند تا اینکه در نهایت تصمیم می‌گیرد از ابزار هنر استفاده کند.

عنایت‌پور که از روز آغازین جشنواره به‌همراه گروهش در مشهد حضور داشته است، درباره وضعیت برگزاری این دوره بیان می‌کند: «امسال شرایط نسبتاً خوبی برای گروه‌ها فراهم بود، فقط چون آثار زیادی در بخش خیابانی حضور داشتند، برخی نمایش‌ها از جمله اثر ما ساعت ۳ بعدازظهر، اجرا شد که به‌نظر زمان

● مناسبی نبود.

او با اشاره به اجرای نمایش «کلید سل» جلوی سالن استاد نوری در حوزه هنری می‌گوید: «سالن استاد نوری در حال تعمیر است و از محل اسکان و سالن اصلی تئاتر شهر هم فاصله زیادی دارد. از همین‌رو ما در این سالن فقط شاهد حضور تماشاگران خاص و خود شرکت‌کنندگان جشنواره بودیم، درحالی‌که در پارک ملت و سالن اصلی تئاتر شهر، وضعیت به‌گونه‌ای است که مخاطبان عام هم نمایش‌ها را می‌بینند. این کارگردان در ادامه صحبت‌هایش از اضافه شدن بخش ویژه به جشنواره امسال به‌عنوان یک اتفاق مثبت یاد می‌کند که می‌تواند به تربیت و آموزش اصولی نسل جدید تئاتر منجر شود. عنایت‌پور که باور دارد آثار خیابانی جشنواره امسال نسبت به سال گذشته از کیفیت بهتری برخوردار بوده‌اند، یادآوری می‌کند: «متأسفانه همیشه به نمایش‌های خیابانی نسبت به نمایش‌های صحنه‌ای، کمتر توجه شده است، ولی من امیدوارم با اضافه شدن دوباره بخش خیابانی به جشنواره تئاتر استان، این تفاوت‌ها کم‌رنگ شود.

او تئاتر خیابانی را به زندگی تشبیه می‌کند و صحبت‌هایش را این‌گونه ادامه می‌دهد: «تئاتر خیابانی با افراد عادی جامعه سروکار دارد تا بیگانگی برخی مردم با تئاتر را برطرف کند. در این نوع از تئاتر، بازیگر در لحظه زندگی می‌کند و می‌داند که هر لحظه ممکن است اجرایش به‌سمتی کشیده شود. این کارگردان همچنین از مسئولان نهادهای مختلف درخواست می‌کند شرایط را برای اجرای تئاترهای خیابانی فراهم کنند. «متأسفانه گروه‌های تئاتر خیابانی به‌راحتی نمی‌توانند کارشان را اجرا کنند، آن‌ها ابتدا باید از اداره فرهنگ و ارشاد اسلامی مجوز بگیرند و بعد با شهرداری هماهنگی‌های لازم را انجام دهند. با این حال بازم گاهی با مشکل روبه‌رو می‌شوند و برای مثال نیروی انتظامی در حین اجرا، کارشان را متوقف می‌کند. از همین‌رو نیاز است که نهادهای مختلف باهم همکاری و مشکلات اجرای نمایش در خیابان‌ها را برطرف کنند.

● دور بودن محل اسکان از محل اجراها

مسعود رشیدی، هنرمند پیشکسوت شهرستان قوچان، امسال با نمایش «پستچی» در بخش خیابانی جشنواره تئاتر استان حضور یافته است. او در این اثر به‌سرعت یکی از شهدای

کمتر شناخته‌شده دفاع مقدس شهرستان قوچان رفته که در جبهه نامه‌رسان بوده است. به‌گفته رشیدی، در این نمایش سعی شده است ضمن خلق موقعیت‌های مفرح، به تماشاگر نشان داده شود که هرکدام از افرادی که در جبهه حضور داشتند، به اندازه خودشان در سربلندی و پیروزی این سرزمین سهیم بوده‌اند.

هنرمند کشورمان درباره روند برگزاری سی و چهارمین جشنواره تئاتر استان نیز بیان می‌کند: «یکی از اتفاقات خوب امسال، این بود که ورودی‌ها بعد از پایان اجراها پرداخت شد. همچنین در این دوره، انجمن هنرهای نمایشی در چپش داوران، اطلاع‌رسانی به موقع و کارهای جنبی مانند برگزاری کارگاه‌های تخصصی، عملکرد بسیار خوبی داشت.

او ادامه می‌دهد: «از مشکلات امسال هم می‌توانم جشنواره تئاتر استان نیز بیان می‌کنم. یکی از مشکلات امسال در مرکز شهر و نزدیک به حرم امام هشتم^(ع) بود و برای تماشای اجراها و حضور در کارگاه‌ها، گاهی مجبور بودیم حدود یک تا دو ساعت در ترافیک بمانیم و بعضی وقت‌ها دیر به اجراها برسیم.

رشیدی که نمایش «پستچی» را روز گذشته در سالن استاد نوری اجرا کرده است، بیان می‌کند: «در سالن نوری، استقبال از اجراهای خیلی کم بود و فقط هنرمندان نمایش‌ها را تماشا می‌کردند، درحالی‌که در پارک ملت، ما در میان مخاطبان، تمام گروه‌های مردمی را می‌دیدیم. به نظر این هنرمند، جشنواره یک رویداد فرهنگی است که مردم باید از آن استفاده کنند، اتفاقی که در سالن نوری محقق نشده است. رشیدی با اشاره به نمایش‌های متنوعی که امسال در بخش خیابانی جشنواره تئاتر استان اجرا شده است، می‌گوید: «برگزاری مداوم بخش خیابانی در جشنواره، می‌تواند به رشد کیفیت آثار کمک کند و اتفاقات خوبی را برای تئاتر خراسان رضوی که یکی از پایه‌های اصلی تئاتر کشور است، رقم بزند.

او که باور دارد نمایش‌های خیابانی، می‌تواند چراغ هنرهای نمایشی را روشن نگه دارند، از مسئولان درخواست می‌کند که شرایط را برای اجرای عمومی این نمایش‌ها فراهم کنند. رشیدی همچنین تأکید می‌کند: «تئاتر خیابانی در دل مردم و جامعه حضور دارد و باید برایش تبلیغات بیشتری شود.

که اگر به‌کاراکترها به شکلی عادی داده می‌شد، ممکن بود فیلم را غیرواقعی و افراطی جلوه دهد.

● اجرای بازیگران و تفاوت‌های کاراکتری

از نظر بازیگری، «صبحانه با زرافه‌ها» بازیگران یکدستی ندارد. اما بهترین اجرای فیلم به هادی حجازی‌فر متعلق است که با ارائه تصویری کاملاً متفاوت از نقش‌های گذشته خودش ظاهر می‌شود. حجازی‌فر در این فیلم، چنان در نقش جدید خود فرو رفته است که مخاطب هرگونه شباهت با نقش‌های پیشین او را کنار می‌گذارد. هوتن شکیبا نیز درخشان عمل کرده است، هرچند در برخی لحظات، به‌کاراکترهای مشابه خود در سریال‌های قبلی سروش صحت نزدیک می‌شود. این تفاوت‌ها و دقت در انتخاب بازیگران، فضای تازه و دلپذیری به فیلم افزوده و آن را از نظر بازیگری به یکی از آثار خوب کم‌دی سینمای ایران تبدیل کرده است.

● فضای مردانه

«صبحانه با زرافه‌ها» تقریباً بازیگر زن ندارد. برخلاف برخی انتقادها، فضای مردانه فیلم، یکی از نقاط قوت آن به‌شمار می‌رود. این فضای تک‌جنسیتی که نقطه مقابل فیلم قبلی صحت یعنی «جهان با من برقص» است. کمک‌کردن فیلم‌ساز از ورطه ملودرام به دور بماند و در فضایی متفاوت، کم‌دی‌های جدیدی را ارائه دهد. این ویژگی، همچنین با ساختار اجتماعی و فرهنگی جامعه ایرانی هماهنگی دارد و به‌کارگردان

اخبار هنری مشهد

درخشش مهدی‌ها در رویداد «وعده صادق»

مراسم پایانی نخستین رویداد تولید آثار هنری «وعده صادق»، عصر یکشنبه بیستم آبان با حضور جانشین فرمانده هوافضای سپاه پاسداران انقلاب اسلامی در تالار آندیشه حوزه هنری انقلاب اسلامی برگزار شد و برگزیدگان بخش‌های مختلف اعلام شدند.

در بخش پویانمایی، سیدمصطفی حسینی و الیاس عبدی از مشهد، رتبه‌های اول و سوم را از آن خود کردند. در بخش نمایش از موسی حاجی نژاد از مشهد تقدیر شد. همچنین در بخش استندآپ، محسن مسعودی فر و در بخش یادگست، داوود جغتایی از خراسان رضوی به رتبه سوم دست یافتند.

تعطیلی سه روزه سالن‌های نمایش مشهد

هم‌زمان با سالروز شهادت حضرت فاطمه زهرا(س)، نمایشی در تماشاخانه‌های مشهد در روزهای ۲۴، ۲۵ و ۲۶ آبان به روی صحنه نخواهد رفت. اجرای نمایش‌ها، پس از اذان مغرب ۲۷ آبان در مشهد، از سر گرفته خواهد شد.

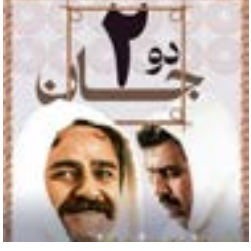
ساعد سهیلی با «تور»، روی صحنه تئاتر مشهد

ساعد سهیلی در اولین حضورش روی صحنه تئاتر، در دور جدید اجراهای نمایش «تور»، به کارگردانی ابراهیم امینی نقش خواهد آفرید. به‌گزارش مهر این اثر که شهرپور و مهر امسال در تماشاخانه ایران شهری

صحنه رفت و بیش از ۹ هزار تماشاگر داشت. از آذر با تور داخل ایران به شهرهایی چون مشهد، شیراز، اسفهان، تبریز، رشت، کرمان، همدان، یزد، اهواز... سفر می‌کند. درام دادگاهی «تور» بر اساس نمایشنامه‌ای بحث برانگیز به همین نام از فردیناند فون شیراخ، وکیل و نویسنده آلمانی، اجرا می‌شود و تاکنون در بیش از سی کشور جهان اجرا شده است.

اجرای تئاتر «دوجان» در تماشاخانه استاد نوری

تئاتر «دوجان» از یکشنبه ۲۷ آبان، ساعت ۱۹:۳۰ در تماشاخانه استاد نوری روی صحنه می‌رود. در این نمایش پنجاه دقیقه‌ای، علی‌عاصم هاشمی و محمد نوروزی فرسنگی به صورت مشترک به عنوان نویسنده، کارگردان و بازیگر حضور دارند.

چارسوق

«کارناوال»، برنامه جدید شبکه نمایش خانگی

رئالیتی شوی «کارناوال» برای پخش از شبکه نمایش خانگی تولید می‌شود. به‌گزارش ایسنا، بانهایلی شدن قرارداد ساخت و پخش «کارناوال» در شبکه نمایش خانگی، این رئالیتی شو در ۲۴ قسمت به کارگردانی رامبد جوان ساخته خواهد شد. درحال حاضر مراحل پیش تولید کار ادامه دارد. براساس اعلام پلتفرم پخش‌کننده، این رئالیتی شو با بوداگشتی عظیم ساخته می‌شود و فیلم‌نت قصد دارد آن را به عنوان برنامه ویژه عید نوروز پخش کند. «کارناوال» اولین رئالیتی شوی رامبد جوان در شبکه نمایش خانگی است. رامبد جوان پیش از این برنامه «خندوانه» را در شبکه نسیم کارگردانی و اجرا می‌کرد. درحال حاضر از این کارگردان، فیلم سینمایی «زودپز» روی پرده سینماهاست.

پربیننده‌ترین اثر نمایش خانگی در پاییز ۱۴۰۳

اعلام نتایج نظرسنجی مردمی درباره پربیننده‌ترین برنامه نمایش خانگی بازم نشان داد که مردم به شدت به طنز و سرگرمی نیاز دارند. براساس نتایج نظرسنجی همراه مرکز «متا» که به صورت تخصصی، تولیدات نمایش خانگی را مخاطب‌سنجی می‌کند، فصل سوم «جوکر ۲» طبقه بیست و یک» با ۲۷ درصد مخاطب، جایگاه پربیننده‌ترین اثر در بین تمام تولیدات نمایش خانگی را به دست آورد و حتی سریال‌ها را نیز پشت سر گذاشت. نکته درخورتوجه دیگر در این نظرسنجی، اختلاف چشمگیر تعداد تماشاگران «جوکر ۲» با آثار درحال پخش بعدی است که در آن سریال‌های اصلی سایر پلتفرم‌ها قرار دارند. همچنین بیش از نیمی از مخاطبان، تمام قسمت‌های «جوکر ۲» را مشاهده کرده‌اند و با وجود اینکه معمولاً مخاطبان برنامه‌های سرگرمی از مخاطبان سریال‌ها کمتر هستند، بازم «جوکر ۲» بیشترین مخاطب‌پیگیر را بین تمام تولیدات نمایش خانگی داشته است.

نقدروز

محمد عنبر سوزا فیلم سینمایی «صبحانه با زرافه‌ها»، ساخته سروش صحت، تجربه‌ای تازه و البته جذاب از آیین کارگردانان است که هم‌زمان با بهره‌گیری از طنز مینیمال و بازی‌های دقیق، جذابیت خود را نزد مخاطب تثبیت کرده است. این فیلم، به جای بهره‌برداری از شوخی‌های معمول که‌گاه به لودگی می‌زند، به‌کم‌دی‌های ساده و موجز روی آورده و توانسته است مرزی مشخص میان طنز خود و آثار رایج کم‌دی بزن و بکوب ایجاد کند. حضور کاراکترهای متفاوت و فضاسازی سردانه، به‌اثر وجهه‌ای متمایز بخشیده و آن را در مسیر جدید از کم‌دی در سینمای ایران قرار داده است.

● شوخی‌های مینیمال و تأثیرگذار

«صبحانه با زرافه‌ها» از آن دست فیلم‌هایی است که به شدت از شوخی‌های اغراق‌شده پرهیز و با ظرافت تمام، مخاطب را با شوخی‌های طبیعی و کنترل‌شده همراه می‌کند. این رویکرد، از آثار کم‌دی رایج و شلوغ فاصله ایجاد می‌کند و به فیلم، ظاهری هوشمندانه‌تر و نزدیک‌تر به زندگی می‌بخشد، هرچند دو سکانس حرکات موزون، چندان در روند داستان جایگاه برجسته‌ای ندارند و گویی صرفاً برای تبلیغات و جلب توجه مخاطب در اثر گنجانده شده‌اند. کم‌دی این اثر، به دور از هیاهو و باشوخی‌های مینیمال و مؤثر پیش می‌رود و از دنیای پراغراق آثار کم‌دی رایج در سینمای ایران فاصله می‌گیرد.